

№ 1, снежань 2000 года

МАЛАДЗІЧОК

Культурна-грамадская газета мястэчка Езрышча

Падтрымліваць творчыя пачынанні

Ужо даволі доўгі час дзейнічае літаратурны гурток “Маладзічок”, у якім займаюцца вучні, схільныя да творчасці. Мы вучымся пісаць вершы, з задавальненнем маюем краявід роднай Беларусі або тое, што ідзе ад душы і хочацца пакласці на паперу. У мінулым годзе паспрабавалі напісаць паданні і легенды пра роднае Езрышча, склалі шмат вершаў пра наша мястэчка. А ў гэтым — зрабілі першыя спробы ў напісанні казак і разумелі, што гэтая справа гурткоўшам падабаецца нават болей, чым складанне вершаў.

Як настаўніца, я не магу не адчуць, што ў ду-

шах маіх вучняў жыве нешта светлае, сапраўднае, лірычнае, якое шукае выйсці праз вершы, малюнкi. Сардэчна ўдзячна не толькі членам клуба “Маладзічок” за іх добрую ўпартасць, працавітасць, жаданне ўсё ж такі знайсці рыфму, вобраз, таму пры напісанні вершаў, але і бацькам, якія разумеюць сваіх дзетак, падтрымліваюць іх творчыя пачынанні і шчыра радуюцца першым поспехам.

Зараз мы прапануем наладзіць выпуск нашай мясцовай газеткі “Маладзічок”. У газетцы будзе не толькі шырока прадстаўлена творчасць гурткоўцаў, але знойдзецца

*Езрышчанскі замак
Літаратурная старонка
Прывітанне Врацлаву
Пяць вершаў паэта*

2
3
7 8

месца для матэрыялаў як пра гісторыю Езрышча, нашай Бацькаўшчыны, так і пра сучаснасць.

Месяц на небе нараджаецца Маладзічком і праз хуткі час становіцца начным Сонцам — Поўняй. Маладзічок заўсёды дае надзею на светлае, лепшае заўтра. А ці бацьчыца нам наша заўтра светлым, лепшым, чым змрочнае сёння? Каб лепш разгледзіць нашу будучыню, запрашаем нашых суайчыннікаў да супрацоўніцтва, супольнай творчасці. Наша жыццё зрабіць лепшым

здольны толькі мы самі. І першым крокам да гэтага будзе рэалізацыя творчых намаганняў на старонках “Маладзічка”.

Хто ведае, можа пройдзе час, і езрышчанская зямля выпестуе сваіх паэтаў і пісьменнікаў, прамыслоўцаў і грамадскіх дзеячаў!

Поспехаў Вам, прыхільнікі “Маладзічка”!

Тацияна Маранава

Шчастлівага Новага года!

ЕЗЯРЫШЧАНСКИ ЗАМАК

ЕЗЯРЫШЧАНСКИ ЗАМАК, комплекс драўляна-земляных умацаванняў 14—17 ст. за 3 км ад г. п. Езярышча Гарадоцкага р-на, на востраве возера Езярышча, каля в. Мясцічка. Плошча чатырохвугольнай формы, памеры 100X120 м. З усходняга і паўночнага бакоў захаваліся валы вышынёй 2-4 м., выразна бачны месцы, дзе стаялі тры вежы. Дыяметр іх каля 15 м, вышыня насыпаў каля 7 м. З паўночнага боку прасочваецца роў, які аддзяляў замак ад астатняй тэрыторыі вострава. У час паводкі нізкая частка залівалася вадой, і замак ператвараўся ў астраўную крэпасць. Паводле польскага хіміка Р. Гейдэнштэйна, у 16 ст. Езярышчанскі замак меў значныя умацаванні і разам і Полацкім замкам панаваў над «усім краем». У Лівонскую вайну 1558—1583 узяты рускімі войскамі (1565) і спалены, потым адбудаваны. У 1579 яго знішчылі ў час штурму войскамі караля Стэфана Баторыя, пазней адноўлены. У пачатку 17 стагоддзя ў час пажару умацаванні замка згарэлі, адбудаваны па загаду караля Зыгмунта III Вазы езярышчанскім старостам К. Сакалінскім. У жніўні 1654 рускія войскі на чале з ваяводам Сямёнам Стрэшнёвым захапілі замак.

Замчышча абследаваў у 1950 Л. В. Аляксееў. У 1971 Г. В. Штыхаў зрабіў план замчышча і правёў шурфовак (2x2 м). У 1979 В. М. Ляўко правяла раскопкі на плошчы 100 м² і прарэзку паўднёвай вежы з валам. Прарэзка паказала, што вышыня насыпу ад цэнтра да асновы 6 м, радыус — 12 м, ядро пачатковага вала з шчыльнай яркачырвонай гліны, вышынёй 1,5 м. Вал і насып пад асновай вежы раздзяляліся ровам глыбінёй 0,8—1 м.

На плошчцы, што была асновай вежы, выяўлены фрагмент (каля 1 м) з су-

месі гліны, пяску, гравію і дробнага камення. Вышэй яго залягала праслойка цымянай афарбоўкі з вялікай колькасцю вугалю і попелу, над якой зафіксаваны рэшткі драўляных канструкцый. Яны перакрыты культурным пластом каля 1 м, дзе быў больш позні падмурак вежы, складзены з 2 ярусаў буйных валуноў. Знойдзена кераміка сведчыць, што пабудова і аднаўленне вежы адносіцца да 14—15 ст. Гэта пацвярджаецца пісьмовымі крыніцамі, паводле якіх у 14 ст. існавала Азярышчанская воласць з цэнтрам у Азярышчы (цяпер Езярышча). Для абароны насельніцтва парубежнай воласці і быў, верагодна, пабудаваны замак. У разведным раскопе плошчай 100 м² на паўднёвай ускраіне гарадзішча каля вала культурны пласт 0,15—0,4 м. У мацерыку выяўлена шмат ям, запоўненых попельам і шлакам. Большасць керамікі адносіцца да 14—15 ст.; паводле формы і арнаменту яна блізкая да матэрыялаў з Арэшка і Пскова, да-таваных 14—15 ст. Адзінаковыя знаходкі 16—17 ст. (паліраваная кераміка, кафля) сведчаць, што ў гэты перыяд замак выкарыстоўваўся насельніцтвам як сховішча падчас вясных дзеянняў. Частка керамікі адносіцца да 3-й чвэрці 1-га тысячагоддзя н. э. і да 8—10 ст., што сведчыць аб наяўнасці тут паселішча яшчэ да пабудовы замка.

Вольга Ляўко.

Энцыклапедыя «Археалогія і нумізматыка БЕЛАРУСІ» (стар. 249)

Бібліяграфія па тэме: «Езярышчанскі замак»

1.Алексеев Л. В. Археологические памятники эпохи железа в среднем течении Западной Двины. Вопросы этнической истории народов Прибалтики. М., 1959 г.

2.Брзжго Б. Замкі Віцебшчыны. Вільня, 1933 г.

3.Левко О. Н. Феодальные памятники Северо-Восточной Белоруссии. Археологические открытия 1980 г. М., 1981 г.

4.Ляшко В. М. Замак Езярышча. Помнікі мастацкай культуры Беларусі. Зборнік артыкулаў, Мн., 1989 г.

5.Россия: Полное географическое описание нашего отечества. Т. 9. Санкт-Петербург., 1905 г.

6.Сементовский А. М. Памятники старины Витебской губернии. Санкт-Петербург., 1867 г.

Ад рэдакцыі. Прапанаваныя выданні яшчэ зусім мала вядомы на Гарадоччыне і рэдакцыя была бы ўдзячна, калі б гісторыкі, краязнаўцы прадставілі матэрыялы, прысвечаныя Езярышчанскаму замку. Чакаем новых лістоў.

Беларусь

*Калі хто на чужыне спытае:
- Ты адкуль? З якога ты краю?
Вельмі горда я адкажу:
- З Беларусі. З прыгожага краю.
Я табе пра яе раскажу:
Беларусь, яе кляновы лісточак
На якім сотні кропель расы.
Для яе будзеш ты як сыночак,
Тут без бед пражывеш ты
заўжды.*

Алена Нішчацк

Езярышча

*Езярышча май – бы рамонак,
Гэта вельмі прыгожы пасёлак.
Езярышча слабуе намі,
Упрыгожым яго ўсе мы самі.*

Жэня Яўсеева

Літаратурная СТАРОНКА

**Вершы вучняў Езярышчанскай СШ Гарадоцкага р-на.
Настаўніца роднай мовы – Маранавы Таццяна Ўладзіміраўна.**

Шмат трывог прыносяць дзеці
Усім матулям у белым свеце.
Дабрыня ж матулі й ласка,
Як заўсёды, быццам казка.

З ёй утульна, добра дома,
Дзе з калыскі ўсё знаёма.
—Я люблю цябе, матуля,
Як заўсёды, зноў кажу я.

У ранку радасна прачнуся,
Зноў матулі ўсміхнуся,
І загляне тады сонца
Светлым промнем у аконца.

І прыгожа наша хата,
Шчасцем, шчырасцю багата.
За шсё, дзякуй табе, мама!
Ад мяне і ўсіх таксама.

Наталья Лобава, 11 кл.

Прыгожая восень
Прыйшла да нас хутка,
Фарбуе лісточкі
Праз жоўтае футра.

Юля Нікіфарова, 76.

Апошні гудок цягніка
Вось і ўсё...
Ужо мінула лета!
Дадому вяртацца пара.
Ах лета! Цудоўнае лета.
Купалася ў рэчцы я зранку
І сонца вітала на ганку.

Восень – чараўніца
Нячутна надышла
І апранула ўсё ў свае налады.
На дрэвах каларовая ліства
І дрэвы сваю апранку рады.

Алена Нішчашок, 76

Восень – прыгажуня,
Лес ты апранула
У яркае адзенне.
Рукавом махнула
Паляцелі птушкі
Ластаўкі, зязюлі
І прыгожа дрэвы
Ў золаце паснулі.

Алена Мамыкіна, 76 кл.

Восень ужо да нас прыйшла,
Непагоду прынясла.
Дажджлівыя хмаркі
Паплакалі трошкі
І ў лесе грыбоў –
Бяры хоць лукошкі.

Рукі роднай маці,
Рукі роднай маці
Усё рабіць умеюць.
Прыбярэць у хаце,
Вяжучь, шывоць, мыюць
І прылашчэць дзетак,
Есць дадуць жывёле...
Набярэ я кветак.
Падару матулі.

Іра Воранава, 7а кл.

Матуля за дзіця сваё
Жыццё аддаць гатова,
Маленькае яшчэ яно,
Не ведае нічога.
Матуля з ім і дзень і ноч,
Вакोल яго заўсёды,
А ворагаў прагоніць проч
Заслоніць ад нягоды.

Воля Баркова, 7а кл.

Надыходзіць восень,
У лесе ўсё запіхае.
Апранае ўсё ў чырвань
Восень залатае.

Яўген Яўсеенка, 7а кл.

Мая матуля дарагая,
Люблю цябе я ўсёй душой.
Ты мае думкі саграваеш
Гаворым мы пра ўсё з табой.

Мы дзень і ноч з табою побач,
Прашу цябе, мая радная,
Заўжды са мною гавары.

Жэня Яўсеева, 7а кл.

У хаце ноччу агеньчык гарыць
Матулі трывожна, матуля не спіць,
Я ад яе ў далёкім краю:
Вестку хутчэй да матулі пашлю:
“Як я сумую тут без цябе,
Ты дапаможаш пашчотаю мне,
Як жа тужліва ў свеце адной,
Дачушы тваёй дарагой.”
Маці пачула і ціха сказала:
“Сэрца нас, дочка, любоўю звяза
ла.”

Іра Ключева, 8 б кл.

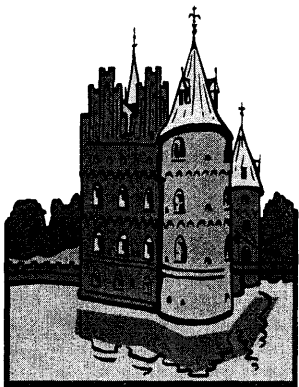
Дарагая мая матуля,
Кожны дзень табе кажу я.
Гэта цудоўнае слова мама,
Сёння скажу я таксама.

І нават цёмнай халоднаю ноччу
Дадому й заплюшчаюшы вочы
прыкрочу,
Каб зноў мне сказаць: дарагая ма
туля,
Так моцна і шчыра цябе люблю я.
Дзіма Дарожкін, 8б кл.

Восень пануе і халодна стала
Птушкі ў вярэй ляцяць.
Ну, а на ўзлеску, нібы аганёчкі,
Гронкі рабіны гараць.

Паданне пра Езярышчанскі замак

Вялікае і прыгожае наша возера Езярышча. На гэтым возеры ёсць востраў, а на тым востраве, кажуць, стаяў раней замак. Жыла ў тым замку прыгожая князеўна. Была яна добрай, любіла прыроду, звяроў і птушак. Была яна і вельмі багатая, але не ганарылася гэтым.

Аднойчы злы чарадзея хацеў узяць яе за жонку, але не таму, што кахаў яе, а каб прыбраць да рук яе багацце.

Адмовіла яму прыгажуня, бо не хацела ісці за злыдня. За гэта наклаў калдун на князеўну доўгі сон.

У той час людзі з берага бачылі, як увечары за расчыненымі вара-

тамі замка блішчаць скарбы, але баяліся падплываць бліжэй, бо моцны вецер гуляў вакол замка, быццам сама прырода ахоўвала сон прыгажуні.

Але аднойчы знайшоўся чалавек, які хацеў прабрацца ў замак, каб набраць золата. Але падняўся такі вецер, што з вялікай сілай закружыў вакол замка, падняў яго ўвышыню і панёс няведама куды. Мабыць у той край, дзе няма злосці і сквапнасці.

А на востраве толькі дзе-нідзе часткі муроў засталіся ад былога замка.

Ніна Міхайлава, 6 кл.

Так павялося, такое бывае:
Жоўтае лісце з дрэў ападае,
Ціха шалочуць нешта лісты,
Дрэвы чакаюць прыходу зімы.

Антон Ларыёнаў, 11 кл.

У восень вечарамі выйдзеш пагуляць,
Лісічкі збіраеш, хочацца спяваць.
Кветкі адвітаюць,
Юнышам засынаюць.
Дрэвы нібы свечка
Полымем гарыць,
Лісце каляровым
Дываном ляжыць.
Сонца развітальна
Ласкава блішчыць.

Алена Шыранская, 11 кл.

Восень звоніць
У звон свой медны,
Ецёр трубіць у доўгі рог,
І чаруе нас паветра,
Што асенні час прынёс.

Вікторыя Журава, 11 кл.

Матуліны вочы!
Матуліны вочы,
Як зоркіны дочкі,
Што свецяць уночы.

Пяшчоты іх прагнуць
І луг каляровы,
І кветкі ля ганку
І дочкі ля дому.

Вольга Баркова, 7 а кл.

Вясна

Іду я па лесе.
Як добра вясной!
Усё расцвітае.
Здзіўляе ліствой.

Там птушка спявае,
Там лось праскакаў,
І дзяцел застукану!
Вясну бо вітаў.

Іван Сініцкі, 7б кл.

Маці! Здаўна нам вядома
Гэта любімае, шчырае слова.
Яно не глухое, яно дарагое!
Мама, матулька, маці –
Любімае слова лобогa дзіцяці.

Артур Кайзер, 8 б кл.

Мамаіно серцце для кожнаго крошкі –
Іскорка счасця, вшышка мечты,
Мам, научы мяня
Быць хоть немяножко
Мільм і добрым, такім же как ты.

Іван Шершнеў, 8б кл.

Мама, мілая мама!
Няма даражэй цябе ў свеце,
Пра гэта я ўсім раскажу,
Што вельмі табой даражу,
Скажу я і ветру, і морю,
Ты сонечны свет нада мною,
Ты ласку сваю не шкадуеш,
Бо вельмі мяне ты любіш.

Наташа Альшэўская, 8б кл.

Я люблю цябе, матуля,
Даражэй цябе няма.
Ты мне ўсё заўжды даруеш,
Дорыш столькі мне цяпла.

Юля Нікіфарава, 7 б кл.

Дзень матулі

Дзень матулі, дзень мамы,
Ён бабулін дзень таксама.
Таму, што бабуля – двойчы матуля.
Мама тваёй мамы
Была з табой ласкавая.
Бо ў сівенькае бабулі
Вочы поўныя святла,
Усе клопаты пра ўнучку
На сябе яна ўзяла.
Забаўляла і вучыла,
І сачыла за табой,
І па схіленай галоўцы
Цёплай гладзіла рукой...
Дык ідзі і павіншуй
Усіх матуль і ўсіх бабуль!

Ганна Кочарава, 8 б кл.

Мая матуля

Мая матуля лепш за усіх,
Яе люблю я больш усіх.
Яна заўжды харошая,
Пяшчотная, прыгожая.
Я гаварыць такое мушу
І веру, што заўжды не хлушу.

Іра Марковіч, 86 кл.

Вершы пра Бацькаўшчыну

Беларусь ты мая дарагая,
Вось што ведаю я для сябе:
—У маім сэрцы адна ты такая,
Не забыць мне ніколі цябе.

Хоць наеду ў краіну іную,
Але думкай цябе не міну,
І пад старасць галоўку сіваю
У паклон да цябе нахіну.

Іра Воранава, 6 кл.

Мая Беларусь

Ціха пахіснецца дрэўца,
Бусел у небе крыламі,
Дзесяці ў гушчары пяе крыніца...
Хто красу такую праміне?!

Наталля Лобава, 10 кл.

Радзіма

Свечіць ласкава сонца Радзімы,
Сагравае любімы мой кул,
Езярышча – прытулак адзіны,
Вольна, добра і радасна тут.

Наталля Усеваладава

Беларусь, мая Радзіма,
Беларусь, мой родны край,
Не забыць цябе, Айчына,
Мне ніколі, так і знай.

Край ты мой дзівосны,
Край ты мой адзіны,
Назаўсёды ў сэрцы
Лепшым будзеш ты мне.

Іван Барысенкаў, 10 кл.

Люблю Радзіму я сваю,
Пра гэта ў песнях я пяю,
Заўсёды я сюды вярнуся,
Завецца край мой – Беларусь.

Юля Скуратовіч,
10 кл.

Ты, Беларусь, — мая Радзіма,
Мне лепей края не знайсці.
Глядзіш блакітнымі вачыма,
Здалёк гагоў к табе ісці.

Іван Шаршнёў, 7 б кл.

Дарагая мая Радзіма, мая Беларусь,
Як сын да матулі – да цябе гарнуся.
У сэрцы маім заўсёды іскрынка га
рыць,
Каб мне свой кутачак нідзе не за
быць.

Я заўсёды гляджу з захапленнем
На радзіму пад сонца — праменнем,
Зіхаюць яна ўся і іскрыцца,
Як у садзе прырыста крыніца.

Дзіма Дарожкін, 7б кл.

Беларускі родны край,
Падзівішча ты мне дай
І з лугоў тваіх шырокіх
З кветак – красак сінявокіх
Ды з бліскучых ручаёў,
Што бруацца між дубоў.

Ганна Пахоменка, 6 кл.

Не забуду ніколі я роднага краю,
Пяшчотны той шум вялікага гаю.
Усіх тых лясоў, азёраў, палёў
У небе албітак заранак – агнёў.

Вольга Блажэвіч, 7 кл.

У нашым Езярышчы
Рачулка ёсць адна,
Красуюць у Езярышчы
Азёры і паля.

І лес у нас прыгожы,
Ялінкам нет канца.
Такое Езярышча,
Любімая Зямля!

Андрэй Жаркоў, 6 кл.

Сённяшняга года канец,
Нарядныя мы на лінейке стоим,
Улыбкам дзяцей вторит юны пте
нец,
Что прадзнічна машет крылом сво
ім.

Юля Агапова, 6 кл.

Вершы з нагоды апошня- га зван- ка

Вось апошні званок празвінеў,
І ніхто не ідзе на ўрок.
На лінейцы дырэктар сказаў:
Адпачніце ў летні часок.

Іра Воранава, 6 кл.

Мае сябры, васьм год мінуў,
Званок гучыць для нас
І май ужо тперагарнуў
Вучобы цяжкі час.

Ля школы ўжо духмяны бэз
Расцвіў ва ўсёй красе,
І лета ўжо ў раскаце гроз
Нам веды паясе.

Навучыць нас любіць свой край
І сцэжачкі ў расе.
Канікулы для вучняў – рай,
І ў гэта вераць усе.

Грына Ключева, 7 кл.

Звініць апошні ўжо званок,
Ісці не трэба на ўрок.
Цяпер наступае лета,
Што сёвейкам цёплым сагрэта.

Хоць будзем мы адпачываць,
Настаўнікаў не станем забываць,
Яны свае нам веды далі,
Да пабачэння нам казалі.

Надзя Дадонава,

7 кл.

Прагучаў сёння званок,
Ён не кліча цяпер на ўрок.
Пачалося вясялае лета,
Летнім сонцам зямелька сагрэта.
І завуць нас далёкія далі,
Мы ў дарогу рукзак ужо сабралі.
Нас чакаюць лясы і дубровы,
Шчэбет птушак у час вечаровы.
Будзем улетку мы добра гуляць,
Але і школу не забываць.

Юра Яшчанка, 6 кл.

Нашы смяшынкi

У летніку дзяўчаты дзяжурылі ля брамкі. Да іх падышла жанчына і спытала:

– Дзяўчаткі, тут цяля не праходзіла?

Галя недачула і запыталася:

– А з якога атрада?

Вучні пісалі сачыненне на тэму: “Як я адпачываў летам.” Юля напісала: “Летам я адпачывала ў вёсцы, было весела. Я пасябрала з адной дзяўчынка. Аднойчы мы з ёй каталіся на веласіпедзе і ўпалі ў брудную лужыну. Добра адпачываць летам у вёсцы!”

Масквіна Наташа, 11 кл.

Алёна кажа дзядулі, паказваючы на паштальёна:

– Глядзі, да нас часопіс ідзе.

Алена Цыбульская, 7 кл.

Мы з братам глядзелі рэкламу, брат спытаў:

– Чаму гэта сланы лятаюць?

– Таму, што ў іх вялікія вушы.

Яўген Яўсеенка, 7 кл.

– Дзе твой тата?

– Ён на рыбе сядзіць.

Іра Воранава, 7 кл.

Сяброўкі пытаюцца ў Сяргейкі:

– Як цябе завуць?

– Хлопчык.

Юля Дзярыбіна, 7 кл.

Хлопчык убачыў, як сусед заводзіць машыну і, гледзячы на дым з-пад машыны, закрываў:

– Тата, машына гарыць!

Ганна Архірэева, 8 кл.

Маленькая дзяўчынка абдымае сваю старэнькую бабулю. Тая кажа: “Унучка, ты мяне душыш ці абдымаеш?” Дзяўчынка адказвае: “Я цябе, бабулечка, так люблю, што ўдушыцьна абдымаю!”

Ганна Архірэева, 8 кл.

Бабуля пачула, як дзеці расшумеліся на кухні. Уваходзіць, а яны дастаюць з лядоўні яйкі, бьюць і прыгаворваюць:

– Дзел біў-біў – не разбіў,

Баба біла-біла – не разбіла,

А Маша з Сашам разбілі.

Наташа Альшэўская, 8 кл.

* * *
Дон-динь, динь-дон!
Нам приятен этот звон.
Звенит как тонкий голосок
Последний наш звонок.

Катя Москалева, 7 кл.

Спіс беларускамоўных выданняў

	Газеты		Кошт на месяц
63854	Голас Радзімы	1	250.000
63850	Звязда	5	225.000
63875	Культура	1	250.000
63856	Літаратура і мастацтва	1	250.000
63222	Народная воля	5	750.000
63867	Настаўніцкая газета	3	200.000
63125	Наша Ніва	4 в. па мес.	256.000
63865	Наша слова	1	100.000
63124	Пагоня	1	600.000
63129	Чырвоная змена	4	1.100.000

Прывітанне Брацлаву

Два гады таму, дзякуючы запрашэнню і гасціннасці пробашча Станіслава Пікуля з польскага горада Брацлава, група вучняў з Езярышча наведалася летам у Польшчу. Жылі мы там на тэрыторыі касцела. У першыя дні пазнаёміліся з пані Даротай, пані Аннай, пані Монікай, панам Мачакам, панам Кацпарам і іншымі. Для нас была падрыхтавана цікавая праграма: з сястрой Актавіяй мы развучвалі польскія гультні і песні, наведвалі музеі, заапарк, фабрыку “Кока-колы”, нават у горы з’ездзілі.

А яшчэ польскія сябры паклапаціліся, каб мы атрымалі добрае харчаванне. Дзяўчаткі, нават, жартавалі, што калі з’ядаць усё тое, што даюць на абед, то пасля і бацькі нас дома не пазнаюць.

Ва Брацлаве мы прабылі 23 дні. Горад уразіў сваёй прыгажосцю, веліччу, старадаўнімі будынкамі і гасціннасцю. На памяць мы прывезлі з сабой у Беларусь многа фотаздымкаў, паштоўак з выглядам Брацлава. Колькі было ўражання! Калі мы вярнуліся дадому – расказвалі ўсё бацькам, сябрам, аднакласнікам.

У верасні мы пайшлі ў школу з новымі пры-

гожымі пеналамі, сшыткамі, алоўкамі, фламас-тарамі – падарункамі, якія прывезлі з Брацлава. А падарункаў было нямала – і цацкі, і ласункі, і практычныя рэчы.

Прайшло ўжо два гады з той пары, але нашы польскія сябры не забываюцца на нас, віншуюць са святам. А мінулым летам нас наведала пані Дарота, з якой мы моцна пасябравалі, увесь час хадзілі за ёй след у след. Нагаварыцца не маглі, наша мястэчка паказвалі, у госці запрашалі.

Вось і нядаўна мы зноў атрымалі віншаванне з Польшчы і шлём удзячнасць і прывітанне ад Сашы і Алёшы Беражных, Ірыны Ключевой, Алёны Маранавай, Сашы Калінкевіч і іншых. Хочам перадаць нашу ўдзячнасць праз газету.

Шчыра, ад ўсяго сэрца віншуем нашых сяброў з Брацлава з Раждствам Хрыстовым, з Новым годам. Жадаем, каб лёс падарыў ім шчасце і дабрабыт за іх клопат, шчырасць і ўвагу, з якой прымалі нас у Брацлаве і з якой ставяцца да нас і зараз. Да гэтага пажадання далучаюцца і нашы бацькі.

Ірына Ключева, Саша Калінкевіч.

**Развучванне песень з сястрой
Актавіяй**

Пяць вершаў паэта

Анатоль Мікалаевіч Канапелька – паэт, перакладчык, літаратуразнаўца. Аўтар паэтычных кніг “Зямная сімфонія” (Мн., 1966) і “Сустрэчы” (Мн., 1979), а таксама шэрагу публікацый на праблемах сучаснай беларускай паэзіі і прозы. Працуе выкладчыкам беларускай літаратуры ў Віцебскім дзяржаўным універсітэце, і шматлікія настаўнікі роднага слова з удзячнасцю памяць яго выкладчыцкую дзейнасць.

У новай кнізе “Музыка лістапада” (Ві., 1999) прадстаўлены, як новыя вершы, так і лепшыя творы з папярэдніх кніг.

* * *
 Я веру ў тое, што люблю,
 я веру ў тое, што кахаю,
 у сваю пакутную зямлю,
 з якой усе мы ўзрастаем.
 Яна не здарзіць,
 Не прадасць,
 плыве ў сусвеце сціплай
 знічай,
 калі патрэбна –
 сілы дасць,
 а трэба – да сябе пакліча.

 Я слова роднае лаўлю.
 Яно святое чудадейства.
 Яно мудрэйшае ўмельства
 сказаць пра тое, што люблю,

Яно спявае, як прамень,
 які зямлю злучае з сонцам.
 Яно бывае абаронцам
 у цяжкі для Радзімы дзень.

Я з ім смуткую і смяюся,
 страчаю восень і вясну.
 Яно, як горыч Беларусі,
 якой сягоння не да сну.

ПЕРШЫ СНЕЖАНЬ

Вось дык снежыць,
 вось дык снежыць
 першы снежань,
 першы снежань!
 Не прыпомніць нават памяць,
 ці была такая замесць.
 Першы снежань, лёгкі, пухкі.
 Сам ён просіцца ў рукі...
 Як хацеў бы я паверыць
 слову знойдзенаму, песні
 і жыццё сваё праверыць,
 летуценні здзейсніць.
 Ці такі пагляд бязмежны,
 ці такі мой крок, як трэба?...
 Ах, як снежыць
 першы снежань!
 Ах, як неба снежыць!

Трывогу ў сэрцы разумею,
 бо вось ужо каторы год
 я алчуваю, што нямею,
 што абарвецца радавод,
 што болей гаманіць не буду,
 што ўсмішкі людскай не сустрэць.
 Манкурты, розныя прыблуды
 у маёй краіне правяць рэй.
 Яны, асвечаныя чортам,
 жыруюць смачна, смачна п'юць.

Яны і ў розніцу і оптам
 Радзіму нашу працягуюць.
 О, Божа мудры, літасівы!
 Укленчыўшы, мало ў журбе:
 скажы, ці будзе люд шчаслівым,
 ці абароніць сам сябе?..

Васілю Быкаву

Журботная ўсмішка Быкава.
 Мудры прышчур вачэй.
 А ў іх агеньчыкі звыклія,
 ад якіх на сэрцы ярэй.
 Позірк знаёмы, прарочы,
 праніклівы...
 Бачацца ў ім
 дні франтавія і ночы,
 пажарышчаў горкі дым,
 і незваротныя страты,
 і вера ў заўтрашні дзень...
 Сейбіт, руплівы араты
 добрых, як праўда, надзей.
 На вятрах-скразнях распяты
 жураўліны трывожны крык.
 Высока Вамі ўзняты
 Апостальскі крыж.
 Праведны і суровы,
 набліжаеце новы век.
 На скрыжальных святых словах:
 ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ,
 ЖЫВЕ!..

Спіс беларускамоўных выданняў

		Часопісы	
74820	Беларусь	6	270.000
74822	Бярозка	6	150.000
74844	Вожык	6	100.000
74845	Вясёлка (дзіцячы)	6	80.000
75086	Лесавік (дзіцячы)	3	165.000
74957	Маладосць	6	240.000
74985	Польмя	6	250.000
74981	Першацвет	6	200.000
74823	Роднае слова	6	250.000
74988	Спадчына	3	650.000 (2мес.)
74830	Беларускі гістарычны	2	-

Заснавальнік і рэдактар: Таццяна Маранавя.
Адрас: 211580, Гарадоцкі р-н, г.п. Езярышча,
буль. Чкалава, 1.

Выдадзена пры падтрымцы Гарадоцкай
Рады ГА “ТБМ імя Ф. Скарыны” і Віцебска-
га аддзялення ГА “Фонд імя Льва Сапегі”

